

เอกสารประกอบการประเมินบุคคล

ชื่อ - สกุล นางสาวมัทริกา บุญสิทธิ
ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๕๔๘ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย
สังกัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

เพื่อประกอบการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ ๕๔๘ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย
สังกัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบบเค้าโครงผลงานที่จะนำมาประเมิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวมัทริกา บุญสิทธิ์

♦ ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้การกำกับ แนะนำตรวจสอบ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

๒. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนทางสิ่งแวดล้อมและประสานแจ้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเพื่อบรรเทาหรือยุติปัญหาความเดือดร้อนจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบปัญหามลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เช่น การปล่อยน้ำเสียกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง และเสียงดังรบกวน เป็นต้น

๓. ตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก ๒.๕ ไมครอน ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความตระหนักให้กับประชาชนผู้ใช้รถยนต์ในการปฏิบัติตามกฎหมายในการควบคุมมลพิษที่ระบายจากเครื่องยนต์ และบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์

๔. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

♦ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านวิชาการสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

๒. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนทางสิ่งแวดล้อมและประสานแจ้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเพื่อบรรเทาหรือยุติปัญหาความเดือดร้อนจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบปัญหามลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เช่น การปล่อยน้ำเสียกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง และเสียงดังรบกวน เป็นต้น

๓. ตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก ๒.๕ ไมครอน ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความตระหนักให้กับประชาชนผู้ใช้รถยนต์ในการปฏิบัติตามกฎหมายในการควบคุมมลพิษที่ระบายจากเครื่องยนต์ และบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์

๔. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. ชื่อผลงาน การติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ในพื้นที่แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
 - ๓.๑ ความรู้ด้านข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - ๓.๑.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
 - ๓.๑.๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๓.๑.๓ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
 - ๓.๑.๔ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
 - ๓.๑.๕ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
 - ๓.๑.๖ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด
 - ๓.๑.๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ หลักการและเหตุผล

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีแม่น้ำปากพนังเป็นแม่น้ำสายหลัก มีความยาวประมาณ ๑๕๖ กิโลเมตร มีต้นน้ำอยู่บนเทือกเขาบรรทัด ในตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนจะไหลผ่านอำเภอเชียรใหญ่ และคลองสาขาจากอำเภอหัวไทร มารวมกันที่บ้านปากแพรก จนกลายเป็นแม่น้ำปากพนัง โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำปากพนังเป็นพื้นที่เกษตรกรรมได้แก่ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น นาข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งผู้คนที่ดำรงชีวิตริมน้ำยังคงพึ่งพาความสมบูรณ์ของทรัพยากรประมง ซึ่งถือว่าลุ่มน้ำปากพนัง มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงทุกนิเวศ ควรค่าแก่การรักษาไว้

ปัจจุบันลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นพื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพน้ำและเป็นพื้นที่ที่มีการร่วมมือกันหลายหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องกำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำปากพนัง กำหนดให้แม่น้ำปากพนังเป็นแหล่งน้ำประเภทที่ ๓ สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภคโดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคและการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตร และผลการติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำผิวดินแม่น้ำปากพนังและคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งปากแม่น้ำปากพนังในปี พ.ศ.๒๕๖๗ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ พบว่าคุณภาพน้ำผิวดินคลองสาขาของแม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำบางจุดไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ ๓ ส่งผลให้ภาพรวมของคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังร้อยละ ๗๕ ไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ โดยสาเหตุหลักของปัญหา

คุณภาพน้ำเกิดจากการระบายน้ำเสียจากชุมชนออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่ผ่านการบำบัด และคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งของปากแม่น้ำปากพนังอยู่ในระดับพอใช้ นอกจากนั้นผลการสำรวจประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พบว่ามีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนจำนวนทั้งหมด ๖ แห่ง คุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดจำนวน ๒ แห่ง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ส่งผลให้มีการระบายน้ำทิ้งที่เกินมาตรฐานออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

เพื่อเฝ้าระวังให้คุณภาพน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งในเขตพื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำลุ่มน้ำปากพนังให้มีคุณภาพดีขึ้นหรือเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด การติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่เข้าข่ายต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้มีการจัดการเสียอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการผู้เป็นเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษโดยการประชาสัมพันธ์ ณรงค์ให้ทราบกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และบริหารจัดการ บำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ถูกต้อง จะทำให้พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุลเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในลุ่มน้ำต่อไป

๔.๒ วัตถุประสงค์

๔.๒.๑. เพื่อติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๒. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในการควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสียให้น้ำทิ้งมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ เป้าหมาย

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยการลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

๔.๔ สารสำคัญของผลงานที่น่าเสนอ

ปัจจุบันลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นพื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพน้ำและเป็นพื้นที่ที่มีการร่วมมือกันหลายหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเฝ้าระวังให้คุณภาพน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งในเขตพื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำลุ่มน้ำปากพนังให้มีคุณภาพดีขึ้นหรือเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด การติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่เข้าข่ายต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้มีการจัดการเสียอย่างมีประสิทธิภาพ และจะประสบความสำเร็จได้โดยการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยการลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๔.๕ ขั้นตอนการดำเนินงาน

การติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่เข้าข่ายต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๕.๑ คัดเลือกและประสานแหล่งกำเนิดมลพิษและหน่วยงานที่ควบคุมกำกับในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังที่จะเข้าดำเนินการตรวจสอบในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้เลือกแหล่งกำเนิดมลพิษประเภท สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบางประเภทและบางขนาด (โรงเรียนของทางราชการ และอาคารที่ทำการของรัฐ) และระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

๔.๕.๒ จัดประชุมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting ร่วมกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตั้งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง (พื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพน้ำ) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียและการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย หน่วยงานกำกับดูแล และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และ เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเก็บสถิติ ข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส. ๑ และแบบ ทส. ๒ ได้อย่างถูกต้อง

๔.๕.๓ ลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อตรวจสอบการจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และการจัดส่งรายงานตามแบบ ทส.๒ และตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดพร้อมทั้งเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ ตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่างๆ (ดำเนินขั้นตอนตามมาตรา ๘๒ ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕)

๔.๕.๔ จัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแล ทราบเพื่อยุติเรื่องในกรณีที่คุณภาพน้ำเป็นไปตามมาตรฐาน และสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะมีหนังสือไปถึงแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษสามารถแจ้งสิทธิโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน (ตามมาตรา ๘๐ วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕) ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่ได้รับหนังสือ และหากไม่ใช้สิทธิโต้แย้ง

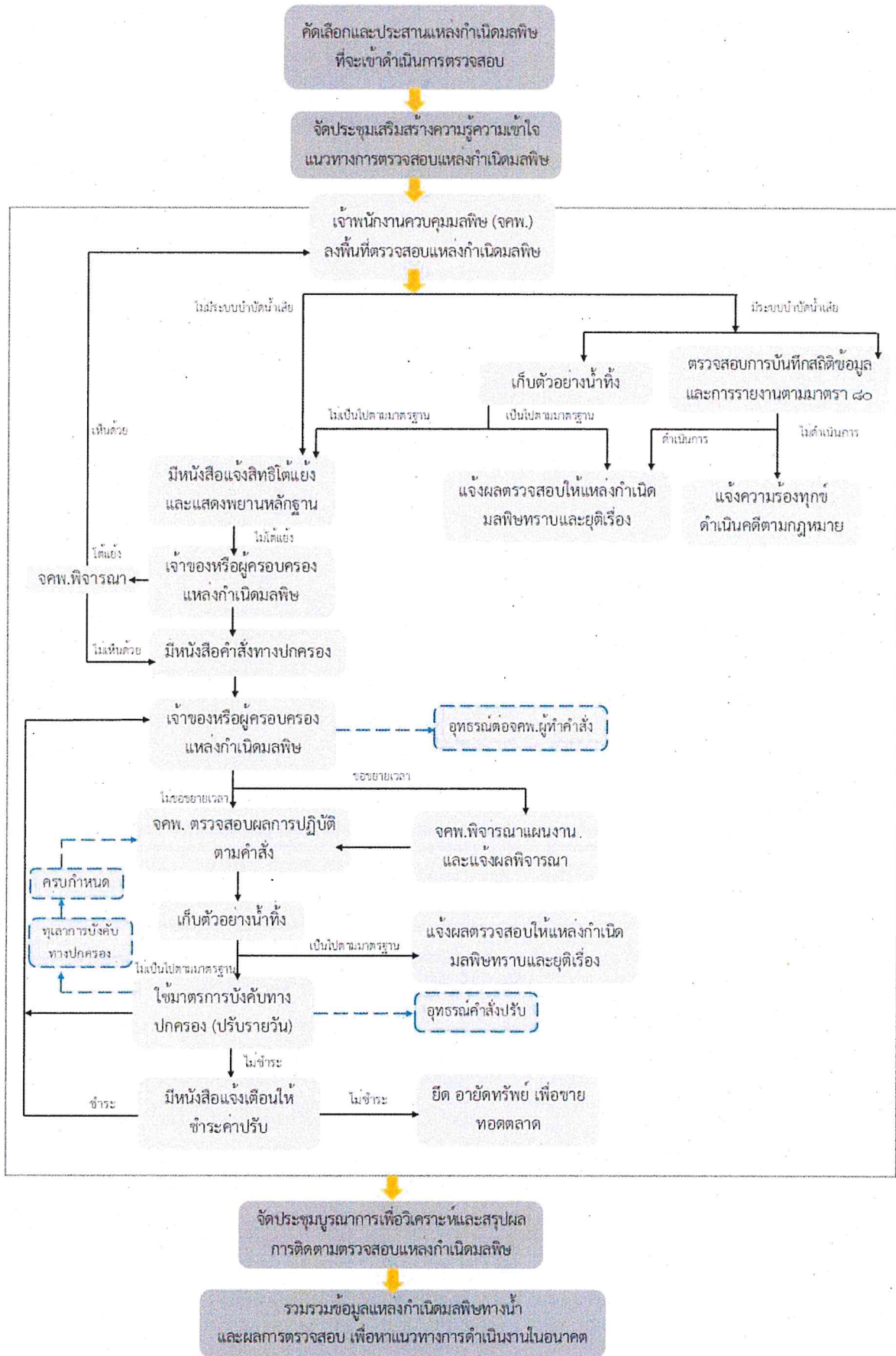
และแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียทั้งหมดให้เป็นมีลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กฎหมายกำหนด ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน (อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ)

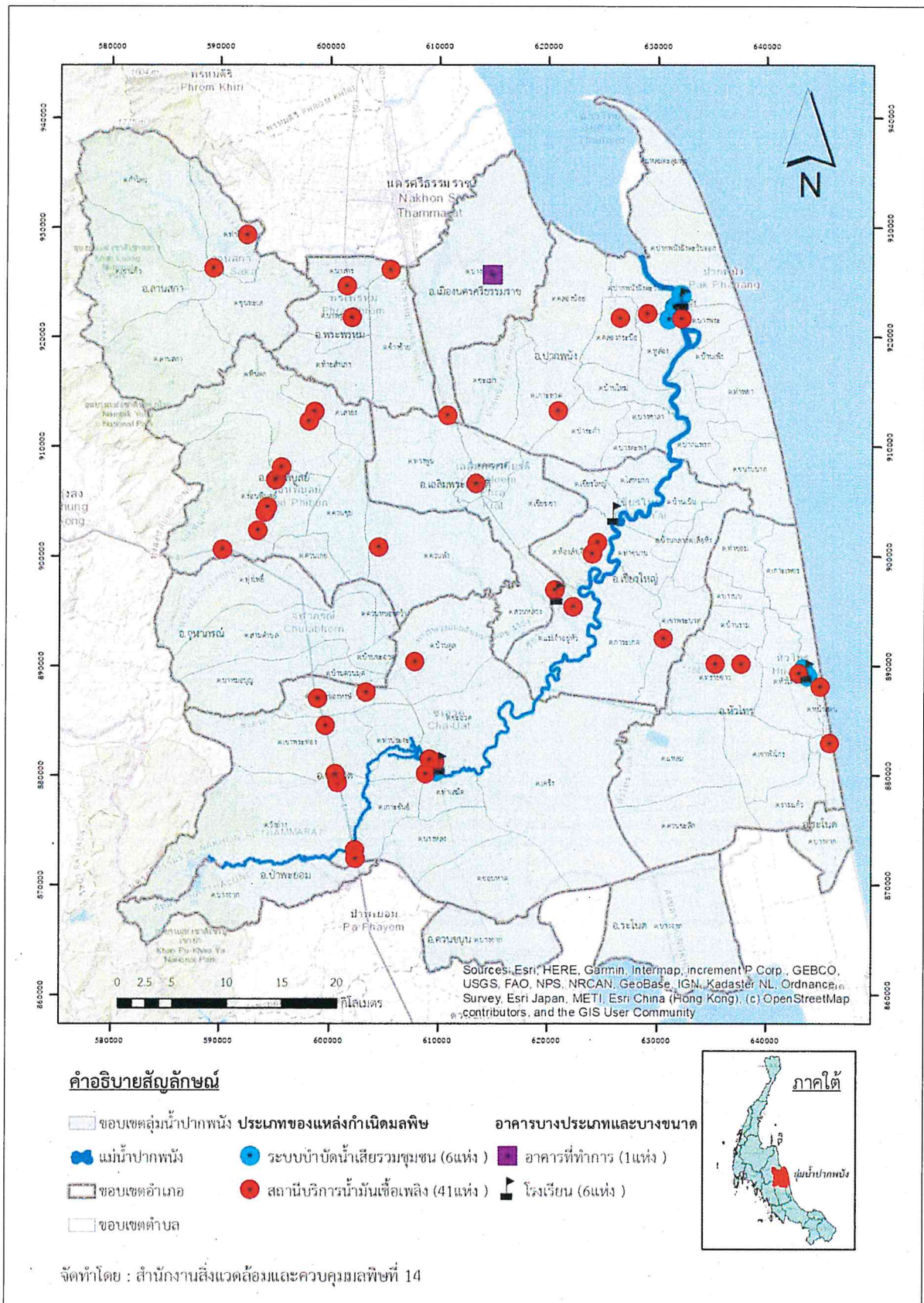
๒) เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษได้รับหนังสือคำสั่งให้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย สามารถจัดทำหนังสือขอขยายระยะเวลาในการจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษพิจารณาแผนงาน และระยะเวลาที่เห็นสมควรและแจ้งผลการพิจารณาไปยังแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือหากแหล่งกำเนิดมลพิษแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียเรียบร้อยแล้วภายในระยะเวลา ๑๒๐ วัน ทางเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะแจ้งแผนเพื่อเข้าไปตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษตามข้อ ๔.๕.๓ ที่กล่าวไปข้างต้น

๓) เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ หากเป็นไปตามที่มาตรฐานที่กำหนดจะทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและยุติกระบวนการทางปกครอง และหากไม่เป็นไปตามมาตรฐานจะใช้มาตรการบังคับทางการปกครอง (ปรับรายวัน) และเมื่อครบกำหนดการจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะเข้าไปตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษตามข้อ ๔.๕.๓ ที่กล่าวไปข้างต้น

๔.๕.๕ จัดประชุมบูรณาการเพื่อวิเคราะห์และสรุปผลการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการวิเคราะห์สรุปผลการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ และหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการคุณภาพน้ำ ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting

๔.๕.๖ รวบรวมข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ และผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ ที่จะสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายเพิ่มเติมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำวิกฤตให้มีคุณภาพน้ำดีขึ้นต่อไป

แผนที่แสดงแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

เชิงปริมาณ :

๕.๑ จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตรวจสอบทั้งหมด ๕๔ แห่ง แบ่งเป็นประเภทอาคารบางประเภทและบางขนาด (โรงเรียนของทางราชการ) จำนวน ๖ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑) อาคารบางประเภทและบางขนาด (อาคารของรัฐ) จำนวน ๑ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๕) ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน จำนวน ๖ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑) และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวน ๔๑ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๓)

๕.๒ ผลการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมจำนวน ๕๔ แห่ง พบว่ามีผลคุณภาพน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จำนวน ๒๒ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗๔) มีผลคุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จำนวน ๑๔ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๓) และพารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานมากที่สุด ได้แก่ น้ำมันและไขมัน (Fat Oil and Grease) รองลงมาคือ สารแขวนลอย (Suspended Solids) และบีโอดี (Biochemical Oxygen Demand) และไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งไปวิเคราะห์ได้ เนื่องจากตัวอย่างน้ำทิ้งไม่เพียงพอและน้ำทิ้งมีการปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อมภายนอก จำนวน ๑๘ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓)

๕.๓ แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีการบังคับใช้กฎหมาย ให้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียทั้งหมดให้เป็นมีลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กฎหมายกำหนด (อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ) จำนวนทั้งหมด ๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๕ ของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมจำนวน ๕๔ แห่ง โดยมีจำนวน ๓ แห่งได้ปฏิบัติตามกฎหมายและยุติคำสั่งทางปกครองเรียบร้อยแล้ว และแหล่งกำเนิดมลพิษจำนวน ๒ แห่งยังอยู่ในขั้นตอนการขยายเวลาในการจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

เชิงคุณภาพ :

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความตระหนักในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างถูกต้องเพื่อลดการระบายมลพิษทางน้ำออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

๖. การนำไปใช้ประโยชน์ /ผลกระทบ

๖.๑ สามารถนำผลการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังไปวางแผนเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายเพิ่มเติมในแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอื่นๆในพื้นที่ที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำวิกฤตให้มีคุณภาพน้ำดีขึ้นต่อไป

๖.๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอ ในพื้นที่มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการดูแลและตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ เพื่อเป็นทางหนึ่งในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ การตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งและทิศทางการไหลของน้ำที่ผ่านระบบบำบัดแต่ละประเภทภายในแหล่งกำเนิดมลพิษ

๗.๒ การพิจารณาจุดเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อเป็นตัวแทนของน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

๗.๓ การให้คำแนะนำรายละเอียดการกรอกข้อมูลในแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบทส. ๑) และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒) มีความยุ่งยากเนื่องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ทราบว่ากิจการที่ตนเป็นเจ้าของนั้นเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษใช้เวลาในการแนะนำและรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการกรอกในแบบทส. ๑ และแบบ ทส. ๒ เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษเข้าใจถูกต้องและมีความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการจัดทำและจัดส่งเป็นประจำทุกเดือน

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษไม่สามารถทราบได้ว่ากิจการที่ตนเองเป็นเจ้าของหรือกำลังครอบครองอยู่นั้น เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ทำให้ขาดความตระหนักที่จะปฏิบัติตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีข้อกำหนดให้ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่บำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ และการจัดทำแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบทส. ๑) และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒)

๘.๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการบำบัดน้ำเสีย จึงเห็นควรมีข้อกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจ้างผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบำบัดน้ำเสียที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษให้มีคุณภาพน้ำทิ้งตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ หน่วยงานในพื้นที่ เช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการปฏิบัติตามกฎหมายให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง

๙.๒ ควรมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่นั้นๆ โดยเป็นการอบรมร่วมกันหลายๆหน่วยงาน เพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๙.๓ จัดทำฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้หน่วยงานร่วมตรวจสอบสามารถเข้าไปศึกษาข้อมูลหรือองค์ความรู้ของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งสามารถบันทึกข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ หรือหากเป็นไปได้ ควรเป็นระบบฐานข้อมูลที่อยู่ในระบบเดียวกับการจัดส่ง ทส. ๒

๙.๔ ควรเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมน้ำเสียโดยการปรับปรุง และขยายแนวท่อในการรวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อสร้างความตระหนักให้กับเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๑. นางสาวมัทริกา บุญสิทธิ์	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๘๕
๒. นายขจรยุทธ อัจฉกุล	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕
๓. นางพัชรี รักษาธรรม	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕
๔. นายสรวัดน์ แก้วมณี	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕

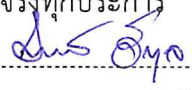
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) มัทริกา
(นางสาวมัทริกา บุญสิทธิ์)
ผู้เสนอผลงาน
(วันที่) ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) <u>ขจรยุทธ อัจฉกุล</u> (นายขจรยุทธ อัจฉกุล) ผู้ร่วมดำเนินการ (วันที่) ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗	(ลงชื่อ) <u>นางพัชรี รักษาธรรม</u> (นางพัชรี รักษาธรรม) ผู้ร่วมดำเนินการ (วันที่) ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗
--	---

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(..... นายชญฤทธิ์ อัจจิกุล))

ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

(วันที่) ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗

(ลงชื่อ).....

(..... นายศักดิ์ดา ศิริกุลพิทักษ์))

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

กอง/ศูนย์ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

(วันที่) ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗

หมายเหตุ หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แลบบันทึกลเสียง ฯลฯ ให้จัดทำบัญชีรายชื่อเรื่อง
เรียงลำดับมาด้วยโดยไม่ต้องจัดส่งพร้อมผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และจัดเตรียมเพื่อนำมา
แสดงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลงาน

แบบเค้าโครงข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ นางสาวมัทริกา บุญสิทธิ์

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๔๘

กอง/ศูนย์ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔

เรื่อง เครื่องมือประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ ที่ต้องปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

หลักการและเหตุผล

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจติดตามตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง โดยเฉพาะภารกิจในการดำเนินการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบการจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และการจัดส่งรายงานตามแบบ ทส.๒ และตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดพร้อมทั้งเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ ตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ กับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง โดยต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อบำบัดน้ำทิ้งก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก และน้ำทิ้งจะต้องมีลักษณะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

จากการลงพื้นที่ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำและในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษพบปัญหาที่สำคัญ คือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ทราบว่าสถานประกอบการของตนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดและวิธีการปฏิบัติตามกฎหมายในฐานะการเป็นเจ้าของสถานประกอบการของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม การขาดความรู้ความเข้าใจดังกล่าวจึงส่งผลต่อการขาดความตระหนักที่จะปฏิบัติตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีข้อกำหนดให้ในการติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่บำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ และการจัดทำแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบทส. ๑) และรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒)

เพื่อส่งเสริมให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งมลพิษในพื้นที่ การสร้าง “เครื่องมือประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕” ในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Application ซึ่งเป็นการพัฒนาการให้บริการ

และจัดเก็บข้อมูลที่ลดเวลา ลดขั้นตอน และลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารเพื่อประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตนเองเป็นเจ้าของ และสามารถเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลระหว่างสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๔ ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกับเจ้าของหรือผู้ครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถบริหารจัดการด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้ ทั้งนี้จากแนวทางดังกล่าวหากสามารถพัฒนาและนำไปปรับใช้ได้จริงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ต่อไป

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษพบปัญหาที่สำคัญจากการลงพื้นที่ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ คือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ทราบว่าสถานประกอบการกิจการของตนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดและวิธีการปฏิบัติตามกฎหมาย ในฐานะการเป็นเจ้าของสถานประกอบการของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งการสร้างเครื่องมือประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ จะทำเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทราบสถานะด้านสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการที่ตนเองเป็นเจ้าของ ซึ่งการตระหนักรู้ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งได้ถูกคิดหรือเกิดความรู้สึกว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ภายใต้สภาวะจิตใจที่สามารถแสดงออก ด้วยการพูด การเขียน การอ่านหรืออื่นๆ โดยอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์หรือสภาพแวดล้อมทางสังคม หรือสิ่งเร้าจากภายนอกให้เกิดความรู้สึกรู้จัก การสัมผัส การรับรู้ความคิดรวบยอด การเรียนรู้หรือความรู้ส่งผลให้เกิดการตระหนักและนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งนั้น (เกษม จันทรแก้ว, ๒๕๔๗) ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้ คือ ๑. ความใส่ใจ และการให้คุณค่า โดยถ้ามนุษย์ใส่ใจในเรื่องใดมากก็จะมีตระหนักในเรื่องนั้นมากขึ้น ๒. ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้ ถ้ามนุษย์ได้รับการรับรู้บ่อยครั้งหรือนานเท่าไร จะทำให้มีโอกาสเกิดการตระหนักมากขึ้น ทั้งนี้การประเมินและสร้างความตระหนักรู้ น่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมลพิษได้เข้าใจในบทบาทของตนเองและเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้การใช้ Application สามารถเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลระหว่างเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกับเจ้าของหรือผู้ครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ถือเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำในพื้นที่ได้รวบรวมข้อมูลและนำไปวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้คุณภาพของแหล่งน้ำมีคุณภาพที่ดีเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ คุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด และบรรลุตามมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ ๓) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษ โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษผ่านทรัพยากรมนุษย์ องค์ความรู้ กลไก กฎหมาย ฐานข้อมูล การกำหนดนโยบาย การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม งานวิจัยและนวัตกรรม การให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วม การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อผูกพัน และข้อตกลงพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้แผนการจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าของและผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีข้อกำหนดให้ในการติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่บำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ และการจัดทำแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงาน ของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบทส. ๑) และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒) ได้อย่าง ถูกต้อง

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำ “เครื่องมือประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิด มลพิษตามมาตรา ๖๙ ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ” ไปประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เพื่อณรงค์ให้เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่าง ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น

๓. ข้อมูลที่ได้จาก การประเมินการตระหนักรู้ในการเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ ที่ต้อง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ สามารถรวบรวม เป็นฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อวางแผนจัดการมลพิษ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถบริหารจัดการด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้ โดยการประเมินจาก การจัดส่งรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒) ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น หรือมีจำนวนการจัดส่ง รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๒) เท่ากับแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่

๒. คุณภาพน้ำผิวดินหรือคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งมีค่าดัชนีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้น และคุณภาพน้ำผิวดินมีค่าเป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำ

ลงชื่อ.....พกริภา.....

(...นางสาวมุกกริภา...บุญสิทธิ์...)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่ ๓ / ธันวาคม / ๒๕๖๗.....